

VERGİ REKORTMENİ MERKEZ BANKASI VE SIKI DURUŞ VURGULU FAİZ KARARI

2019 dönemine ilişkin gelir ve kurumlar vergisi rekortmenleri belli. Bir önceki yıla göre tahakkuk eden gelir vergisi beyanlarının yüzde 17.67, kurumlar vergisi beyanlarının ise yüzde 15.31 arasında artmış olması (pandemi dönemindeki özellikleri dikkate alacak olursak) sevindirici. Her iki vergiye ilişkin rekortmenler listesindeki kişilerin çoğunluğunun isimlerini açıklamak istememesi ise üzerinde düşünülmesi gereken konu.

Kurumlar vergisi listesindeki ilk 7 sıranın bankalarca paylaşılması, birinci sırada Merkez Bankasının yer alması 2020 yılının ne denli ekonomik problemler barındırdığına işaret ediyor. Geçmiş yıllardaki T.C.M.B. bilançolarına bakalım. Hangi yıllarda yüksek karlar elde edilmişse o yıllar ekonomimizin krizli, çalkantılı ve ödemeler dengesi kırılanlıkları yaşadığı yıllardır. Makroekonomik dengesizliklerin azaldığı, sürdürülebilir büyümenin söz konusu olduğu, istihdam yaratma ve işsizlik göstergelerinde olumsuzlukların yaşanmadığı dönemlerde Merkez Bankası vergi rekortmeni olmuyor. 2018-2020 dönemlerinde yaşanan kur-faiz şokları ile bu noktaya gelindi. Cumhuriyet tarihinin en yüksek rezerv satışına şahit olduk. Bu nedenle T.C.M.B. nin vergi rekortmeni olması normal. Eğer ekonomide işler iyi gidiyorsa bilin ki T.C.M.B. rekortmenler listesinin ilk sırasında olmayacak.

Para Politikası Kurulunun son faiz kararına gelince; Ekonomistler ve piyasa paydaşları P.P.K. toplantısında faiz arttırımı yapılmayacağı, politika faiz oranının sabit bırakılacağı beklentisi içindeydiler. Gerekçe olarak da enflasyonun önümüzdeki dönemlerde yüzde 15'ler civarında seyredeceğini, faizlerin de ilk çeyrekte sabit bırakılacağını, beklenen enflasyona göre bir miktar reel faizin söz konusu olduğunu ileri sürüyorlardı. T.C.M.B. Perşembe günü P.P.K toplantısında piyasa beklentilerine paralel olarak yüzde 17 politika faiz oranını sabit tuttu, değiştirmede. Ancak son derece isabetli ve kuvvetli bir biçimde (FED ve Avrupa Merkez Bankasının başarılı iletişim örneklerine benzer şekilde) sözlü iletişimde bulundu. T.O.B.B. başkanı Sn. Hisarcıklıoğlu ve Sn. Cumhurbaşkanının faiz konusundaki söylemleriyle oluşan piyasa tedirginliğini de ortadan kaldırmış oldu. Faiz kararına ilişkin yapılan açıklamaların ana hatlarını şöyle özetleyebiliriz: "İktisadi faaliyet güçlü bir seyir izliyor. Salgına bağlı hizmet ve bağlantılı sektörlerde yavaşlama sürüyor. Finansal sıkılaşmayla beraber kredi büyümesi yavaşlamaya başladı. Enflasyonu olumsuz yönde etkileyen faktörler: İç talep, kur geçişkenliği, emtia ve gıda fiyatları, beklentilerde ve fiyatlama davranışlarındaki yüksek seviyeler, emtia ve gıda fiyatlarında birikimli maliyet etkileri."

Bu faiz kararı T.C.M.B. yeni yönetiminin enflasyona, kalıcı fiyat istikrarına ne denli rasyonel baktığını gösteriyor. Yüzde 17'lik politika faizi uygulamasının piyasadaki etkilerinin izlenmesi isteniyor. Bu sıkılaştırmanın gerekirse ilave sıkılaştırmayla pekiştirilebileceği, fiyat yayılım endekslerinin yönünün, talep ve maliyet unsurları ile beklentilerin tahminlere uyumunun izleneceği belirtiliyor. Eski kararlarında olmayan önemli bir mesaj daha veriliyor. "Enflasyonda kalıcı düşüşe ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar sıkı para politikası duruşunun kararlılıkla (buraya kadar eski karar metnindeki ifadeler aynı) **uzun bir müddet** sürdürülmesine karar verildiği" ifade ediliyor. Eski metinlerde olmayan **uzun müddet** belirlemesi önemli. Faiz indirimlerinde acele edilmeyeceği mesajını alıyor. Risk primlerinin düşmesi, döviz rezervlerinin artış eğilimine girmesinin makroekonomik ve finansal istikrarı olumlu etkileyeceği vurgusu yapılıyor. Başta hukuk olmak üzere yapısal reformlar konusunda ve uluslararası ilişkilerde söylemlerin eylemlere dönüşmesinde geç kalınmamalı.

Adeta 2019 da yapılan hataların yapılmayacağı mesajı veriliyor. Faiz indiriminde acele edilmez, siyasi baskılar söz konusu olmaz ve yürütülecek ekonomik program ile mali disiplin de destek verecek olursa "fiyat istikrarı"nın tekrar tesis edilmeye başlandığına ve gerçek kişilerin dolarizasyonun azaldığına tanık olabiliriz.